

Konserniohje

Hyväksytty:

Johtoryhmä 15.9.2025

Kunnanhallitus 22.9.2025 §

Kunnanvaltuusto xx.x.2025

Sisällys

1 Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite	3
2 Konserniohjeen soveltaminen	3
3 Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen	3
4 Kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallanjako	4
5 Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus	4
6 Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen	4
7 Kuntakonsernin tarkastus	6
7.1 Tilintarkastus	6
7.2 Tarkastuslautakunta	6
7.3 Sisäinen tarkastus	6
8 Konsernin asioista tiedottaminen	6
9 Kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen	7
10 Ennakkokäsityksen hankinta ennen päätöksentekoa	7
11 Konsernin sisäiset palvelut	8
12 Kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen	8
13 Kunnan tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa	9
13.1 Yhtiökokous	9
13.2 Hallitus	10
13.3 Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuudet	13
13.4 Lahjonnan vastaiset periaatteet ja tilaajavastuulaki	13
13.5 Vaitiolovelvollisuus ja asiakirjajulkisuus	13

1 Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Kunnan konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kunnan tavoitteiden mukaisesti. Konserniohjeen tavoitteena on yhdenmukaistaa ohjauksen menettelytapoja ja tehostaa kuntakonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että kuntakonsernia ja kunnan muuta toimintaa voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kuntakonsernin kokonaisuus huomioon ottaen.

2 Konserniohjeen soveltaminen

Konserniohje koskee kuntaa ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kunnan osakkuusyhteisöissä kunnan edustajien tulee pyrkiä siihen, että kunnan konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt ja säätiöt, joihin kunnalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta. Kuntakonserniin kuuluvat kunnan tytäryhtiöt, (omistusosuus 50–100 %), kunnan osakkuusyhteisöt (kirjanpitolain 1 luvun 7 ja 8 §:ien tarkoittamat omistusyhteyshyötyt ja osakkuusyhteyshyötyt) sekä kuntayhtymät (omistusosuuden suhteessa), kaikki nämä erillisen liitteenä olevan luettelon (liite 1) mukaisesti.

Konserniohjetta käytetään soveltuvien osin myös säätiöissä, joissa kunnalla on intressi sekä yhteisöissä, joissa kunnalla on sopimukseen tai rahoitukseen perustuvaa toimintaa.

Ohjetta voidaan soveltaa myös kunnan osallistuessa kuntien yhteistoimintaan.

3 Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Kuntalain 14 § mukaan valtuusto päättää konserniohjeesta.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kunnan tytäryhteisöjen hallituksessa sekä muiden kunnan määräysvallassa olevien yhteisöjen vastaavissa toimielimissä. Samalla tytäryhteisö sitoutuu konserniohjeen noudattamiseen kokonaisuudessaan. Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymien johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevan pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa lainsäädäntöä. Ristiriitaa havaittaessa tästä on välittömästi kirjallisesti ilmoitettava konsernijohtajalle. Mikäli tytäryhteisön yhtiöjärjestys ja konserniohje ovat ristiriidassa, yhtiöjärjestys muutetaan konserniohjeen mukaiseksi.

4 Kunnan toimielinten ja viranhaltijoiden toimivallanjako

Konsernijohto, konsernijohtoon tehtävät ja toimivalta on määritelty Sipoon kunnan hallintosäännössä (5 luku § 22–23), jossa määritellään kunnan toimielinten konserniyhtiöitä koskeva toimivalta (6 luku, mm. § 33).

5 Kuntakonsernin talouden ja investointien suunnittelu ja ohjaus

Valtuusto asettaa talousarviossa tytäryhteisöille toiminnan ja talouden tavoitteita, jotka on johdettu kunnan strategiasta ja siihen liittyvästä omistajapolitiikasta sekä yhteisön liiketoiminnasta. Konsernijohto neuvottelee tytäryhteisöjen kanssa asetettavista tavoitteista ennen niiden lopullista hyväksymistä. Yhteistyön tuloksena asetetuilla tavoitteilla pyritään varmistamaan, että tytäryhteisöjen toiminta on kuntakonsernin kokonaisedun mukaista. Tytäryhteisöjen taloussuunnitelmien tulee perustua valtuuston niille asettamiin tavoitteisiin.

Tytäryhteisön hallitus vastaa asianmukaisen taloushoidon järjestämisestä. Konsernijohto pyrkii tukemaan asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa tulee ottaa huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarviota varten tytäryhteisöjen hallitusten tulee toimittaa kuntaan sen edellyttämät tiedot tytäryhteisöjen tulos-, rahoitus ja investointisuunnitelmista sekä yhteisöjen toimintaan liittyvistä olennaisista riskeistä ja epävarmuustekijöistä. Tämän lisäksi tulee toimittaa tietoja mm. tulevista konserni- ja yhtiöjärjestelyistä, merkittävistä, tiedossa olevista muutoksista mainittujen yhteisöjen liiketoiminnassa ja toimialassa sekä merkittävistä sitoumuksista konsernijohtoon tarkemmin määrittelemällä tavalla.

Tytäryhteisöjen on neuvoteltava toiminnan laajuuteen ja laatuun nähden merkittävistä laina- ja rahoitusjärjestelyistään konsernijohtoon lisäksi kunnan taloushallinnon kanssa ennen laina- ja rahoitusjärjestelyjen toteuttamista. Neuvotteluvelvollisuus koskee myös korko- ja muiden johdannaisten käytön periaatteita sekä takausten tai muiden vakuuksien antamista. Pääsääntöisesti kunnan taloushallinto kilpailuttaa konsernin pitkäaikaiset lainat mittakaavaetujen saamiseksi.

Kunnan 100 %:sti omistamissa tytäryhtiöissä hankinnat toteutetaan kunnan hankintaohjeen mukaisesti. Kuntakonserniin kuuluvat yhteisöt noudattavat julkisista hankinnoista annettua lakia silloin, kun ne ovat hankintalain tarkoittamia hankintayksiköitä.

6 Konsernivalvonnan ja raportoinnin sekä riskienhallinnan järjestäminen

Kunnan tytäryhteisön ja kuntayhtymän on annettava kunnanhallitukselle kuntakonsernin taloudellisen aseman arvioimiseen ja sen toiminnan tuloksen laskemiseen tarvittavat tiedot hallintosäännön määräysten mukaisesti (13 luku § 88).

Konsernijohto seuraa säännöllisesti tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuutta. Tytäryhteisön tulee antaa seurantaan varten kunnalle osavuositarkastuksen ja toimintakertomuksen yhteydessä:

- sille asetettujen tavoitteiden toteutumisesta
- toiminnan ja talouden kehityksestä sekä
- arvio toimintaan liittyvistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.

Tytäryhteisöllä tulee olla raportointia varten riittävät talouden ja toiminnan seuranta- ja mittausjärjestelmät sekä yhteisön hallituksen hyväksymät sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimintaohjeet.

Konserniyhteisöjen hallitukset (ja toimitusjohtajat) vastaavat oman yhteisönsä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta sekä raportoivat tästä konsernijohtolle. Merkittävästä ja todennäköisesti realisoituvasta riskistä ja sen taloudellisesta ja toiminnallisesta vaikutuksesta tulee raportoida viipymättä konsernijohtolle.

Yhteisön tulee huolehtia riittävästä vakuutusturvasta ja tiedottaa olemassa olevasta vakuutusturvasta konsernijohtoa.

Kuntakonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tilikauden tulee olla kalenterivuosi, ellei tästä poikkeamiseen ole erityistä syytä. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kirjanpidossa ja tilinpäätöksessä tulee noudattaa soveltuvaa yhteisöoikeudellista lainsäädäntöä, kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätössäännöksiä, kuntalain mukaisia konsernisäännöksiä sekä hyvää kirjanpitotapaa.

Tytäryhteisöjen tulee toimittaa kunnalle tarvittavat tiedot konsernitilinpäätöksen laatimista varten.

Konsernitilinpäätöksen laatimista varten tulee toimittaa seuraavat asiakirjat:

- tytär- ja osakkuusyhteisöjen tilinpäätösasiakirjat liitetietoineen, toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus,
- tulos- ja rahoituslaskelman toteutumavertailut (budjetoidut vs. toteutuneet),
- kokonaistalouden tunnuslukuvertailu kannattavuudesta, maksuvalmiudesta ja vakavaraisuudesta sekä
- palvelujen määrää, laatua ja muita toiminnallisia tavoitteita koskeva vertailu.

Konsernijohto tai muu konsernijohtoon määrittelemä taho (esim. talousjohto) antaa tarkemmat ohjeet konsernitilinpäätöksen laatimiseksi tarvittavista tiedoista, laadinta-aikataulusta, tiedonannon määräajoista ja mahdollisista tiedonantopohjista tilinpäätös- ja toimintakertomustietojen ilmoittamisessa.

Kunnanhallitus arvioi vuosittain omistajaohjauksen tuloksellisuutta ja käsittelee tulokset valtuuston puheenjohtajiston kanssa.

7 Kuntakonsernin tarkastus

7.1 Tilintarkastus

Kunnan tytäryhteisön tilintarkastajaksi valitaan kunnan tilintarkastusyhteisö, ellei tästä poikkeamiseen ole tytäryhteisöjen suureen lukumäärään tai muuhun tarkastuksen järjestämiseen perustuvaa syytä. Kaikkiin kunnan tytäryhteisöihin tulee valita tilintarkastaja, vaikka yhteisöä koskevat säännökset sallisivat myös toiminnantarkastajan valitsemisen. Asia tulee huomioida yhtiöjärjestyksessä.

7.2 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunta laatii suunnitelman konserniyhteisöjen tilintarkastuksen järjestämisestä tilintarkastajaehdokkaiden nimeämistä varten. Kunnanhallitus nimeää tilintarkastajaehdokkaat yhtiökokouksissa ja säätiöiden vuosikokouksissa tehtävää päätöstä varten. Kunnan tarkastuslautakunta huolehtii kuntalain mukaisesti kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta kilpailuttamalla yhtäaikaaisesti kunnan ja tytäryhteisöjen tilintarkastuspalvelut.

Tarkastuslautakunnalla on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä tietoja valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen ja kuntakonsernin tuloksellisuuden arviointia varten. Tarkastuslautakunta voi kutsua tytäryhteisön toimielimen jäsenen tai palveluksessa olevan henkilön kuultavaksi lautakunnan kokoukseen. Tarkastuslautakunnan jäsen ei saa paljastaa haltuunsa saamaa salassa pidettävää tietoa sivulliselle.

7.3 Sisäinen tarkastus

Sisäisellä tarkastuksella on oikeus pyytää ja saada tytäryhteisöiltä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan arviointi- ja kehittämistoiminnan sekä muun tarkastustoiminnan edellyttämät tiedot. Sisäisellä tarkastuksella on oikeus tarkastaa tytäryhteisön toimintaa ja taloutta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseen liittyviä prosesseja. Sisäisen tarkastuksen henkilöstö ei saa paljastaa sivulliselle mahdollisesti haltuunsa mahdollisesti saamaa salassa pidettävää tietoa.

8 Konsernin asioista tiedottaminen

Kuntakonsernin tiedottamisessa noudatetaan soveltuvin osin kunnanhallituksen hyväksymiä viestintäohjeita.

Tytäryhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhtiön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kunnan puolesta kunnanhallitus ja kunnanjohtaja. Yhtiön tiedottamisen on tuettava kuntakonsernin kuntastrategiassaan asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa.

9 Kunnan luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaaminen

Kunnan luottamushenkilöllä on oikeus saada kunnan viranomaisilta sen hallussa olevia tytäryhteisöjen toimintaa koskevia tietoja, joita luottamushenkilö pitää toimessaan tarpeellisina ja jotka viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain mukaan eivät ole vielä julkisia ja jollei salassapitoa koskevista säännöksistä muuta johdu. Tietopyyntö esitetään kirjallisesti konsernijohtolle.

Luottamushenkilö ei saa luovuttaa tietojensaantioikeuden nojalla saamiaan tietoja eteenpäin, koska tiedot on tarkoitettu vain hänelle henkilökohtaisesti luottamustehtävän hoitamista varten. Asiakirjoihin tulee merkitä, mikäli ne ovat salassa pidettäviä.

10 Ennakkokäsityksen hankinta ennen päätöksentekoa

Kuntakonserniin kuuluvan yhteisön hallituksen / hallituksen puheenjohtajan / toimitusjohtajan on jo asian valmisteluvaiheessa, ennen yhteisön omaa päätöksentekoa, hankittava konsernijohtoon ennakkokäsitys strategiaan ja / tai merkittävästi yhteisön toimintaan tai taloudelliseen vastuuseen vaikuttaviin asioihin. Pyyntö ennakkokäsityksestä tulee esittää kirjallisesti konsernijohtolle.

Aihepiirit, joissa ennakkokäsitys tulee hankkia, ovat esimerkiksi seuraavat:

Strategian, toimialan tai yhteisörakenteen vaihdokset, johdon valinta

- asioihin, jotka olennaisilta osin poikkeavat kuntastrategiassa ja talousarviossa tytäryhteisöille asetetuista tavoitteista,
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kuntaan,
- hallituksen yhtiökokoukselle tekemästä voitonjakoehdotuksesta,
- yhtiöjärjestyksen ja sääntöjen muuttaminen tai
- toimitusjohtajan valinta ja palkkausjärjestelmä ja sen muutokset.

Yhteisön omaa (liike)toimintaa tai omaisuutta (kiinteä / immateriaali) koskevat merkittävät asiat

- yhteisön toiminta-ajatuksen, toiminnan tai juridisen rakenteen muuttaminen,
- tytäryhteisön perustaminen,
- kiinteistö- ja yrityskaupat,
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen tai panttaaminen,

- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi tai
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajan taikka hallituksen jäsenen välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimuksiin perustuvista oikeuksista luopuminen.

Talous ja rahoitus

- pääomarakenteen muuttaminen,
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit,
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus,
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiöitä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen,
- johdannaisinstrumenttien käyttö,
- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantoiset muutokset, merkittävät henkilöstöpoliittiset ratkaisut
- yhteisössä noudatettavan työehtosopimuksen valinta tai vaihtaminen
- yhtiön henkilöstön kannustinjärjestelmä ja sen muutokset
- eläkeyhtiön valinta ja vaihtaminen
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

11 Konsernin sisäiset palvelut

Kunta voi tarjota tytäryhtiöilleen erilaisia palveluita, kuten esimerkiksi toimitiloihin, talouteen, hallintoon, IT-toimintaan ja henkilöstöhallintoon liittyen. Näiden palveluiden käytöstä tulee tehdä erilliset kirjalliset sopimukset, jotka tulee käsitellä ao. tytäryhtiöiden hallituksissa.

12 Kunnan tytäryhteisöjen hallitusten kokoonpano ja nimittäminen

Hallintosäännössä määritelty toimitielin päättää hallitusjäsen ehdokkaiden nimeämisestä tytäryhteisöjen hallituksiin. Hallitusjäsen ehdokkaiksi tulee nimetä ja valita tasa-arvolain mukaisesti tasapuolisesti naisia ja miehiä. Tytäryhteisöjen hallituksiin nimetään kuntakonsernin ulkopuolisia henkilöitä, mikäli se on kuntakonsernin kokonaisedun näkökulmasta perusteltua.

Tytäryhteisön hallituksella tulee kollektiivina olla toimialan tuntemuksen lisäksi riittävä liiketoiminnan ja talouden osaaminen sekä kyky ohjata toimitusjohtajaa yhteisölle asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

13 Kunnan tytäryhteisöjen hyvä hallinto- ja johtamistapa

Konserniyhteisöjen tulee hyväksyä yhtiössä noudatettavat hyvän hallinnon ja johtamistavan periaatteet siten, että ne varmistavat, että tytäryhteisössä toteutuvat terveet liikeperiaatteet, riittävä avoimuus, taloustietojen oikeellisuus, asianmukainen sisäinen valvonta ja riskienhallinta. Kunnan omistuksia tulee hoitaa tarkoituksenmukaisesti, luotettavasti ja tehokkaasti kuntakonsernin kokonaisuutena huomioiden.

Kunnan hallintosäännössä määritelty toimielin ja kunkin tytäryhteisön hallitus hyväksyvät Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevat periaatteet.

Tytäryhteisöjen hallitusten tulee tutustua kunnassa ja tytäryhteisön hallituksessa hyväksytyihin periaatteisiin ja noudattaa niitä hallitustyöskentelyssä. Periaatteita noudatetaan kunnan ja sen tytäryhteisöjen lisäksi soveltuvin osin muiden yhteisöjen (osakkuusyhteisöt, kuntayhtymät, yhdistykset, säätiöt) hallinnossa. Hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevat periaatteet ohjaavat myös yleisohjeena kuntaa yhtiökokouksessa edustavia ja muita kunnan puolesta omistajaohjausta käyttäviä.

13.1 Yhtiökokous

Osakeyhtiön ylin päätöksentekaelin on yhtiökokous, jossa osakkeenomistajat käyttävät päätösvaltaansa ja osallistuvat yhtiön ohjaukseen ja valvontaan. Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen mukaan kuuluvat asiat. Kunnanjohtajalla tai yhtiökokoukseen erikseen valtuutetulla henkilöllä on oikeus käyttää kunnan äänivaltaa yhtiökokouksessa. Yhtiökokoukset pidetään osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen edellyttämällä tavalla. Tarvittaessa pidetään ylimääräisiä yhtiökokouksia. Yhtiökokouksessa asioita käsiteltäessä noudatetaan voimassa olevia osakassopimuksia.

Yhtiökokouksen koollekutsuminen ja käsiteltävät asiat

Yhtiökokouksen koollekutsumisen ajankohta ja kokouksessa käsiteltävät asiat on ilmoitettava osakeyhtiölain ja yhtiöjärjestyksen sekä mahdollisten osakassopimusten määräämällä tavalla.

Yhtiökokouskutsu kokouskutsu ja kokouksen esityslista tulee toimittaa kunnanhallituksen käsittelyä varten kuntaan vähintään yhtä kuukautta ennen yhtiökokousta. Esityslistan tulee sisältää selostus yhtiökokoukselle annettavien esitysten pääasiallisista sisällöistä.

13.2 Hallitus

Jäsenten valintaperusteet ja pätevyys

Hallituksen jäsenet ja mahdolliset varajäsenet valitsee yhtiökokous hallintosäännössä määrätyn toimielimen tekemän ehdotuksen mukaisesti, ellei yhtiöjärjestyksessä ole muuta määrätty.

Tytäryhteisöjen hallituksen jäsenehdokkaiden nimeämisessä noudatetaan naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annettua lakia.

Hallituksen jäseniksi ja varajäseniksi valittavalta on saatava suostumus tehtävään.

Yhteisön hallituksen jäseniksi valittavalla on oltava tehtävän edellyttämä pätevyys ja mahdollisuus käyttää riittävästi aikaa tehtävän hoitamiseen.

Hallitustehtävään valitun tulee tutustua keskeisiin asiakirjoihin. Uusille hallituksen jäsenille, joilla ei ole aikaisempaa kokemusta hallitustyöskentelystä, yhtiön tulee hankkia koulutusta hallitustyöskentelystä. Hallituksen jäsenet ovat velvollisia osallistumaan koulutukseen, mikäli riittävää aiempaa koulutusta tai hallituskokemusta ei ole.

Jäsenten toimintakausi ja eroaminen tehtävästä

Hallituksen jäsenen toimintakausi on yhtiöjärjestyksen mukainen. Valinta tehdään mahdollisuuksien mukaan seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti, ellei valintaa tehdä uudestaan ylimääräisessä yhtiökokouksessa.

Hallituksen jäsen voi erota tehtävästä ennen toimintakauden päättymistä ilmoittamalla siitä kirjallisesti hallitukselle ja sille toimielimelle, joka on edustajan tehtävään valinnut. Ero tulee voimaan ilmoittamisajankohdasta lukien. Eroa ei tarvitse perustella.

Hallitusjäsenen erottamisesta päättää se toimielin, joka on edustajan tehtävään valinnut.

Hallituksen jäsenen tehtävän tullessa avoimeksi kesken toimintakauden, on yhtiön hallituksella vastuu hallintosäännön mukaisesti huolehtia uuden jäsenen valinnasta jäljelle jääneeksi toimikaudeksi.

Hallituksen tehtävät

Tytäryhtiön hallituksella on keskeinen tehtävä yhtiön hallinnon ja valvonnan järjestämisessä ja yhtiön johtamisessa. Hallituksen tehtävät ja vastuut määräytyvät osakeyhtiölain mukaisesti.

Hallituksen jäsenen on ensisijaisesti huolehdittava yhtiön edusta. Hallituksen muu kuin juridinen vastuu osakkeenomistajille toteutuu yhtiökokouksessa, jolloin hallitus voidaan vaihtaa.

Hallitus:

- kutsuu koolle yhtiökokouksen ja valmistelee yhtiökokouksessa käsiteltävät asiat,

- valitsee hallituksen puheenjohtajan, ellei yhtiöjärjestyksessä ole toisin määrätty tai hallitusta valittaessa ole toisin päätetty,
- vahvistaa itselleen työjärjestyksen uuden valtuustokauden (4 vuotta) alussa,
- sopii työjärjestyksessä hallituksen työskentelytavoista ja kokousrytmistä,
- huolehtii yhtiön hallinnosta ja sen toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä (hallituksen yleistoimi-valta),
- esittää kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi yhtiön toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja toimeenpanee omistajan asettamat tavoitteet,
- päättää yhtiön strategiasta ja valvoo sen toteutumista,
- hyväksyy talousarvion,
- valitsee ja erottaa toimitusjohtajan (*
- määrittää toimitusjohtajan palvelussuhteen ehdot ja hyväksyy kirjallisen toimitusjohtajasopimuksen,
- vastaa yhtiön kirjanpidon ja varainhoidon valvonnan asianmukaisesta järjestämisestä,
- hyväksyy sisäisen tarkastuksen, valvonnan ja riskienhallinnan periaatteet ja seuraa niiden toteuttamista,
- huolehtii lakien ja asetusten sekä yhtiöjärjestyksen noudattamisesta yhtiön toiminnassa,
- hyväksyy ja noudattaa konserniohjeita ja hyvää hallinto- ja johtamistapaa koskevia ohjeita,
- päättää yhtiön toiminnan laajuus ja laatu huomioon ottaen epätavallisista, periaatteellisista ja laajakantoisista toimenpiteistä,
- päättää yhtiön asioista sen mukaan kuin laissa tai yhtiöjärjestyksessä tai yhtiössä on päätetty,
- valvoo yhtiön asioiden tiedottamista; tiedottamisesta vastaa toimitusjohtaja, ellei sitä ole siirretty muulle henkilölle,
- ohjaa, tukee ja valvoo määräyksen ja ohjein toimitusjohtajan vastuulla olevaa yhtiön päivittäisjohtamista siten, että hallituksella on riittävä ja ajantasainen kontrolli ylimmän johdon tehtävä- ja vastuualueista sekä yhtiön sisäisestä tilasta,
- arvioi toimitusjohtajaa vuosittain,
- huolehtii siitä, että toimitusjohtajan valtuudet ja tehtävät on määritelty riittävän selkeästi kirjallisesti,
- huolehtii vuosittaisesta itsearvioinnista ja
- edustaa yhtiötä ja kirjoittaa sen toiminimen, ellei yhtiöjärjestyksessä ole toisin määrätty.

(*Keskinäisillä kiinteistöyhtiöillä tai asunto-osaakeyhtiöillä ei ole toimitusjohtajaa)

Hallituksen työskentely ja päätöksenteko

Hallitus työskentelee ja tekee päätöksensä hallituksen kokouksissa. Toimitusjohtajalla on oikeus olla läsnä hallituksen kokouksissa ja käyttää niissä puhevaltaa.

Hallituksella on oltava työjärjestys, johon on kirjattu hallituksen työskentelytavat ja kokoontumisaikataulu.

Hallituksen kokouksissa laaditaan pöytäkirja, jonka allekirjoituksesta voidaan määrätä työjärjestyksessä.

Yhtiön on ilmoitettava tilikauden aikana pidettyjen hallituksen kokousten lukumäärä toimintakertomuksessa tai vastaavassa muussa kertomuksessa.

Hallitus on päätösvaltainen, kun kokouksessa on läsnä yli puolet jäsenistä, ellei yhtiöjärjestyksessä edellytetä suurempaa määrää. Päätöstä ei saa tehdä, ellei kaikille hallituksen jäsenille ole mahdollisuuksien mukaan varattu tilaisuutta asian käsittelyyn. Jos hallituksen jäsen on estynyt, on varajäsenelle varattava tilaisuus osallistua asian käsittelyyn.

Hallituksen jäsenillä on päätöksiin liittyvä huolellisuus- ja selonottovelvollisuus, joihin perustuen jäsenen tulee pyytää käsittelyn siirtämistä, ellei hän koe saaneensa riittävää ja oikeaa informaatiota päätöksentekoa varten. Hallituksen jäsenen puutteelliset tiedot päätöksiä koskevista asioista tai poissaolo päätökseen liittyvästä kokouksesta eivät poista yksittäisenkään jäsenen vastuuta kollegiaalisesti tehdystä päätöksestä.

Hallituksen puheenjohtajan tehtävät

Hallituksen puheenjohtajan erityisenä tehtävänä on varmistaa, että hallituksen jäsenillä (ja toimitusjohtajalla) on selkeä käsitys omistajan tahdosta ja yhtiön strategisesta suunnasta. Lisäksi puheenjohtaja huolehtii, että hallituksella on käytössään strategian seurantaan ja arviointiin tarvittavat mittarit, ja että niitä käytetään.

Hallituksen puheenjohtajan tehtävät:

- valmistelee esityslistat hallituksen kokouksia varten ja kutsuu hallituksen koolle,
- huolehtii, että hallitus on toiminta- ja päätösvaltainen,
- huolehtii ja valvoo strategian valmistelua ja sen jalkauttamista organisaatiossa,
- varmistaa, että yhtiön toiminta- ja kilpailukykyä kehitetään jatkuvasti,
- huolehtii, että yhtiössä noudatetaan konserniohjetta ja hyvästä hallinto- ja johtamistavasta annettuja ohjeita,
- huolehtii konserniohjeessa määrätyn ennakkokäsityksen hankkimisesta ennen hallituksen omaa päätöstä asiassa
- vastaa siitä, että hallituksen työskentelyssä noudatetaan vahvistettua työjärjestystä

Hallituksen toiminnan arviointi

Hallitustyöskentelyn tehokkuuden takaamiseksi hallituksen toimintaa ja työskentelytapoja on arvioitava säännöllisesti. Tuloksista raportoidaan konsernijohtolle. Ellei yhtiö itse järjestä arviointia omasta hallitustyöskentelystään, niin konsernijohto toteuttaa arvioinnin.

Palkkiot ja palkitseminen

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää yhtiökokous. Tytäryhteisöjen hallituksen puheenjohtajalle ja jäsenille maksetaan kokouspalkkiota kunnan hallintosäännön mukaisesti. Viranhaltijoille ei makseta kokouspalkkioita.

Tilinpäätöksessä on ilmoitettava erikseen koko henkilöstölle ja hallitukselle maksettujen palkkojen ja palkkioiden yhteismäärä.

13.3 Luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuudet

Kuntalain 84.2 §:ssä tarkoitetun kunnan luottamushenkilön ja viranhaltijan on tehtävä sidonnaisuusilmoitus johtotehtävistään sekä luottamustoimistaan elinkeinotoimintaa harjoittavissa yrityksissä ja muissa yhteisöissä, merkittävästä varallisuudestaan sekä muistakin sidonnaisuuksista, joilla voi olla merkitystä luottamus- ja virkamiestehtävien hoitamisessa. Konserniyhteisöjen hallituksen jäsenyydet on perusteltua ilmoittaa aina.

13.4 Lahjonnan vastaiset periaatteet ja tilaajavastuulaki

Yhtiön hallitus vastaa siitä, että yhtiössä noudatetaan hyvää liiketapaa kestityksen ja muun vieraanvaraisuuden tarjoamisen ja vastaanottamisen suhteen.

Tytäryhtiöt eivät saa antaa taloudellista tukea poliittiseen toimintaan.

Kuntakonserniin kuuluvien yhtiöiden tulee noudattaa lahjonnanvastaisia periaatteita ja toimia tilaajavastuulain mukaisesti.

Havaituista epäkohdista tulee ilmoittaa konsernijohtolle.

13.5 Vaitiolovelvollisuus ja asiakirjajulkisuus

Hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, konsernihallinnon tai muu kunnan viranhaltija ei saa paljastaa ulkopuolisille yhtiön liikesalaisuuteen kuuluvaa asiaa. Yhtiötä koskevaa tietoa ei saa käyttää yhtiön tai kolmannen osapuolen vahingoksi. Yhtiön kunnalle toimittavat asiakirjat ovat julkisia viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetyllä tavalla.

LIITE: Luettelo tämän ohjeen piiriin kuuluvista tytäryhtiöistä

Sipoon kunta konserniohje, liite

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Dottersamfund, samkommunandelar samt ägarintressesamfund

Liite / Bilaga 20–22		Kuntakonsernin osuus / Kommunkoncernens andel, €			
Nimi / Namn	Y-tunnus	Konsernin omistusosuus/ omasta Koncernens ägarandel, %	pääomasta/ av eget kapital	vieraasta pääomasta/ av främmande kapital	tilik.voitosta / tappiosta / av räkenskapern as vinst/förlust
Tytäryhteisöt / Dottersamfund					
Asunto Oy Tiltalti / Bostads Ab Gransångaren	0877809-5	100,00	274 383,45	239 584,65	12,11
Oy Sipoon Jäähalli - Sibbo Ishall Ab	1488818-6	51,60	255 691,98	338 788,29	12 382,88
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 14 / Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 14	2732804-9	100,00	21 358 926,78	97 219,46	- 17 440,05
Keskinäinen kiinteistöosakeyhtiö Sipoon Jussaksentie 18 / Ömsesidigt fastighetsaktiebolag Sibbos Jussasvägen 18	2732807-3	100,00	5 943 069,59	38 166,26	73 413,32
		Yhteensä	27 832 071,80	713 758,66	68 368,26
Kuntayhtymät / Samkommuner					
Keski-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä	0213834-5	4,45	3 675 005,83	522 500,93	48 908,25
Keski-Uudenmaan Vesi kuntayhtymä / Samkommunen Mellersta Nylands Vatten	0131665-6	17,68	3 156 019,31	1 481 312,90	43 212,69
Uudenmaan liitto / Nylands förbund	0201296-1	1,19	17 643,00	43 913,50	3 057,29
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä / Samkommunen Helsingforsregionens trafik	2274586-3	1,55	1 204 104,56	2 256 209,03	- 503 238,06
		Yhteensä	8 052 772,70	4 303 936,36	- 408 059,83
Yhteis- ja omistusyhteisyyhteisöt / Intressesamfund					
Asunto Oy Sipoon Talvikki / Bostads Ab Sibbo Vintergröna	0212887-6	29,60	50 240,07	12 302,67	- 272,89
Bostads Ab Sato-Talma Asunto Oy	0661055-5	23,80	291 771,24	9 698,48	3,07
Kiinteistö Oy Söderkulla Tallbacka Fastighets Ab	2166899-0	33,51	112 909,29	1 991 984,22	1 931,79
Kerava-Sipoo liikuntahallit Oy	3307983-5	37,00	1 074 178,76	990 593,43	- 19 558,14
Asunto Oy Sipoon Mäntykangas / Bostads Ab Sibbo Tallmo	1522656-3	50,00	Ei yhdistelty		
		Yhteensä	1 529 099,36	3 004 578,80	- 17 896,17